

REVISTA D'OLOT

Donatiu de l'Ajuntament

SUMARI

L'Exposició del llibre català a Madrid. — *Diàleg de llengües*, Francesc Xavier Riera. — *J. Ollvet. Legares*, J. M. Mir Mas de Xexàs. — *L'Obra Geològica de Francesc Xavier Bolós*, Antoni de Bolós. — *A la intel·lectualitat i al públic catalans*, Lluís Ulloa. — *Any Nou*, R. Blasi i Rabassa. — *Poetes de Dàcia*, Trad. de Josep M. de Garganta. — *Or d'Automne*, Pere Verdaguer, Prev. — *Epitalami*, Josep Carner i Garriga. — *Nit de Reis*, Pere Aubert. — *Opinions d'altri sobre Joan Sacs*, Joan d'Olot. — *La importància cultural del teatre*, Conferència per Antoni Dot. — *Premis Musicals Eusebi Patxot i Llagustera.* — *Llibres i publicacions*, Antoni Dot Arxé i J. M. M. — *Cròniques d'Art*, M. V. Q. — *D'act i — d'alta.* — SUPLEMENT ARTÍSTIC: *Retrat i olls de Marián Llavanera.* — *Escola Olotina: Olls d'Ollvet Legares.*

ANY II - NUM. 24.

DESEMBRE 1927

EL SABÓ MARCA

LA PICADORA

és el preferit entre tots pel
seu Rendiment i Economia

Demaneu-lo arreu

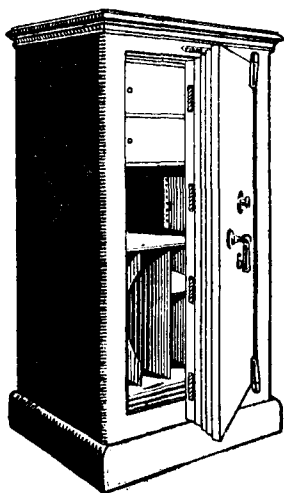
CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITÈ M. MIR BARÇA

COSTA BRAVA

PALAFRUGELL

Hotel Restaurant de Sant Sebastià

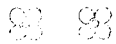
a càrrec de Modest Lladó

COBERTS des de 6 pessetes

Pensió complet 15 pessetes

Pensió per a famílies, a preus módics

Telèfon, 1407

RAMON BENET

MERCERIA
CAMISERIA NOVETATS
MAJOR 11 OLOT

andorrà
sastre
OLOT

LA FLOR DEL PIRINEU

(MARCA REGISTRADA)

Gran Fàbrica de Llangonisses
i embutits fins. Pernils del país i demés
productes del porc.

©

E S P E C I A L I T A T S
BUTIFARRA CATALANA EN BUDELL
CULAR. - PERNILS SENSE OS, CUTS
AMB SON PROPÍ SUC (EN LLAUNES)
DITS EN DOLÇ. - CREMA DE FOIE-
GRAS (TRUFAT). - MORTADELLES.
CAP DE SENGLAR I ALTRES CONSER-
VES DE VIANDES DEL PORC EN
LLAUNES, PROPES PER HOTELS,
RESTAURANTS, BALNEARIS, COLLES
EXCURSIONISTES, ETZ., ETZ.

BALDIRI DESCALS AUBERT

Olot (Girona). - Apartat de Correus, n.º 5

Perfumeria LLACH

MODERNA FARMACIA LLACH

PLACA ALFONS XII
TELEFON 23. - OLOT

MOBLES **DECORACIÓ**
INSTAL·LACIONS

Estils Antic i Modern

SECCIO ESPECIAL DE
MOBILIARI LITÚRGIC

Raimond Vayreda
Successor de H. Rocamora

Diputació, 111
(Xambó Borrell)

BARCELONA

BANC HIPOTECARI D'ESPANYA

Delegació a Catalunya

Plaça de Catalunya, n.º 17 BARCELONA

**Prèstecs
amortitzables**

DE 5 A 50 ANYS A
PROPIETARIS DE FINQUES
RÚSTIQUES I URBANES

Facilitarà informes i fullets,
gratuitament, el Representant
en aquesta comarca

D. LLUÍS AYATS
OLOT

CENTRO ADMINISTRATIVO-COMERCIAL

JOAN TRIADÚ MITJÀ

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT I COMERCIAL COL·LEGIAT

MAJOR, 10

OLOT

TELÈFON, 243

CORRESPONSALS A MADRID I BARCELONA

Secció Administrativa:

Representació directa d'Ajuntaments, Societats Mercantils, Industrials i Particular a les Oficines Públiques de la Província.—Ingrés de quotes per a la reducció del Servei militar.—Despatx de Llicències de caça, pesca i tenència d'armes. — Passaports — Certificats de Penals i d'Últimes voluntats.—Marques de Fàbrica i Patents d'Invenció. — Complimentació d'exhorts.—Registre i traspàs d'automòbils.—Títols de chauffer. — Compra-venda i administració de finques. — Consultori re tota mena d'assumptes administratius.

Secció Comercial:

Segurs en general: Accidents, Incendis, Vida i Transports marítims i terrestres — Organització de viatges particulars i col·lectius amb bitllets de f. e. circulars o kilomètrics, a «forfait» per a grups excursionistes, Societats, Congressos, Assamblees, Pelegrinages i altres. — Duanes. — Transports internacionals. — Oficina de Comptabilitat.—Llibres de Comerç.—Inventaris i Balanços.—Liquidacions, etc., etc.

COMISSIONS

— CONSIGNACIONS

— REPRESENTACIONS

PREU: 5'50 Pessetes Botella

1913

14 ANYS DE CAVA

1927

Dolç, Sec i Demi-Sec

Xampanyes Llorens Ros

PINEDA

CAVES A TORDERA

Sucursal: PLA I SURÍS

Carrer Amargura, 3. OLOT

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIO MENSUAL IL·LUSTRADA

Any II	OLOT, Desembre de 1927	Núm. XXIV.
SUBSCRIPCIÓ: Olot 3'50 pts. semestre Espanya 7 pessetes l'any Estranger 9 » » Número solt 60 cèntims		REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Passeig de Blay, núm. 12, 1er. pis No es retornen els originals.

L'Exposició del llibre català a Madrid

DARRERAMENT, ha tingut lloc a Madrid un fet de gran transcendència per a la nostra cultura: l'exposició del llibre català, que acaba de cloure's obtenint un èxit dels més remarcables i els comentaris més falaguers.

Per uns quants dies, el públic madrileny ha pogut fer-se càrrec d'una part ben important de l'activitat intel·lectual catalana, duta a terme en el transcurs de vint i set anys, és a dir, en el que va de segle. Els 6000 volums reunits li han parlat, amb la més convincent de les veus, del nostre esforç cultural, de la voluntat que sent Catalunya de reincorporar-se definitivament en el món de les arts, de les ciències i de les lletres.

Es obvi que una de les primeres preguntes, que s'han d'haver fet els qui han visitat l'exposició del llibre català, és aquesta: com s'explica que un poble, d'una àrea lingüística tan reduïda, pugui dur a terme una activitat editorial així remarcable? Pregunta que podria restar sense resposta si no es tingués present el noble afany de cultura que senten tant els nostres autors com els nostres editors i el nostre públic. Això prova, d'una manera que no deixa lloc a dubte, que Catalunya és un poble viu, que s'interessa per tota mena d'activitats i que camina amb passa ferma i decidida pels camins del progrés i de la civilització. Abans ho palesaven el seu comerç i la seva indústria i el caràcter emprenedor que havem tingut sempre els catalans; avui ho proven també els seus llibres i la curiositat que sent per totes les coses que fan referència a l'esperit.

Avui, els qui sols coneixien a Catalunya pels seus productes industrials l'han pogut conèixer per la seva florent cultura, el distintiu més nobilíssim que poden tenir els pobles.

DIALEG DE LLENGÜES

L'ACTUAL exposició del llibre català a Madrid i el cicle de conferències adjunt, han donat actualitat i transcendència al diàleg secular, tímidament représ a mitjants de la centúria passada, de les parles vernaculars, en la íntima palpitació del qual hi ha vinculada la diversitat essencial de la personalitat ibèrica.

No sempre ha estat possible la màxima delicadesa i cordialitat dialogant en el transcurs dels tres quarts de segle del renaixement literari de la nostra llengua, i no sempre els intel·lectuals de parla castellana s'han fixat en el gloriós ressorgiment del nostre verb mil·lenari per a estudiar-lo, o discutir-lo noblement, serenament.

No gens menys aquest diàleg de llengües ha devingut sovint diàleg de passions; però, mai, ni el despit ni l'oprobri, ni l'elogi fantasiós ni el blasme flagel·lant, han pogut foragitar el noble sentit d'alta convivència espiritual dels pobles ibèrics, ni la forta tradició de respecte, de comprensió i d'amor de les llurs llengües i de les llurs cultures, tradició que tampoc han conseguit destruir totes les transgressions i violències comeses en la seva història a través dels segles. I és aquest esperit precisament que sentim dialogar, ara, entorn d'aquesta exposició catalana, la iniciativa de la qual correspon a un nucli intel·lectual de Madrid, que ha trobat la més franca i generosa acollida en el recinte de la Biblioteca Nacional.

Comprensió? Compenetració? Retrobament? Segons i com. Si tota la cultura castellana reflectís aquest sentit d'alta comprensió ibèrica del grup d'intel·lectuals aplegats entorn de la «Gaceta Literaria», certament que l'exposició en qüestió ens oferiria una bella avinentesa per una lleial solidaritat intel·lectual, que ens lliurés d'aquell concepte estafalari de la història que ha volgut concebir els pobles, no com una lluita espiritual de cultures sinó com una lluita material d'economies. Però, la rescent exposició de les actuals valors culturals catalanes ha estat un poderós reactiu d'intel·ligències, la diversa reacció de les quals ha originat actituds desiguals i contradictòries en la cultura i en la premsa castellanes. De la posició noble i intel·ligent de la «Gaceta Literaria» a l'actitud tartarinesca del diari de les baceroles, per exemple, no tots els rotatius i cenacles castellans han sabut, o volgut, apreciar prou dignament el noble esforç que s'està complint, lliure de proteccions oficials i estructures burocràtiques, representat per l'edició d'aquests sis milers de volums elaborats en un quart de centúria, esforç que haurà de continuar sempre en creixença. Per alguns d'ells sembla que el llibre català hagi anat a Madrid a presentar credencials, a fer els honors, o a donar explicacions, i hagi passat per llurs redaccions a demanar clemència.

No. El llibre català ha estat exposat amb tots els honors en el recinte de la Biblioteca Nacional, com ho està ara mateix a la capital de Xecoslovàquia—per iniciativa del Club Esperantista de Praga—com ho serà aviat a València i altres capitals; molt ben acompanyat dels «líders» del nostre moviment intel·lectual, que han explicat als castellans intel·ligents els nostres estudis històrics i arqueològics, el moviment científic, el moviment artístic; la lírica, les aportacions de Mallorca, València i Rosselló i la cultura catalana, en general, en aquest primer quart de centúria, presentada amb sinceritat, sense petulància, sense vanagloriament, com ha dit en Valls i Taberner, però amb el legítim afecte que inspira el que és propi, el que és producte d'un esforç constant, entusiaste, desinteressat, sostingut per un amor ple d'anhel i esperances.

No significa, doncs, l'exposició cap renúncia al grau de europeïtzació aconseguit per la nostra literatura culturalment i editorialment, ni cap variació de 45° en l'angle de projecció de la nostra cultura, ni ha d'haver-hi cap limitació en les produccions superliteràries. La Fundació Bernat Metge i l'Enciclopèdia Catalunya, posem per cas—perfectament consolidades en una esfera de dimensions proporcionades a l'extensió geogràfica del territori, i a la població del nostre Principat, que ens obligui a reduir l'ús de la nostra llengua milenària a la èpica i la lírica catalanes amb exclusió de tota forma de cultura. No hi ha cap relació entre l'extensió de una llengua i la seva importància editorial. «El què determina en un poble la força de la seva edició és la interior densitat de cultura», ha dit molt bé l'Estelric.—Dinamarca no més té dos milions i mig d'habitants, menys que les terres de parla catalana, per bé que els noruegs també llegeixen el danés; Dinamarca, com Catalunya, no poseeix una llengua nacional que tingui cap valor per a les relacions internacionals econòmiques i de cultura; els danesos han de servir-se d'altres llengües de relació com nosaltres mateixos. Malgrat això, els danesos cfiten dues i tres vegades més que no s'edita ací en la llengua dels 80 milions».

La nostra simpatia, doncs, per a tots els nuclis ibèrics rectament intel·lectuals. En quan als tartariis, no cal que s'escarrassin; seria endebades; que quan un poble sent l'impuls vital d'exercir el seu geni no l'atura pas l'especulació immediata d'un guany material. Es per la fe en l'ideal col·lectiu que es treballa; és per la fidelitat

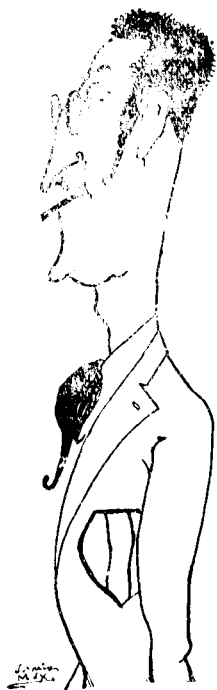
al propi esperit, i al tresor moral que generacions anteriors ens han llegat i que no tenim dret a malmetre, que s'exerceix. Crear, inventar, estructurar, produir, és i deu ésser la nostra dèria.

El fet únic que importa és aquesta interior densitat de cultura, que traspuja de les nostres millors edicions; la incorporació d'alguna de les quals a les parles neollatines, germanes i eslaves, ens ha donat un lloc preeminent en la solidaritat universal d'ànimes lliures i ens ha elevat, si us plau per força, a l'alta categoria lopezpiconiana de ciutadans del món. I és que en la vertebració i expansionament de la nostra cultura, com en el de totes les cultures universals, per damunt del diàleg de llengües hi ha hagut, i hi haurà sempre, el diàleg d'essències, el diàleg d'esperits.

FRANCESC XAVIER RIERA

ESCOLA OLOTINA

J. OLIVET LEGARES

HEUS-ACÍ un nom ple de noblesa i dignitat, amb enteniment d'artista. Olivet Legares és potser, avui, el més genuí i més expressiu hereditari de la tradició olotina. El lirisme sanilós de Joaquim Vayreda el trobem francament amanyagat pels pinzells nítids i romantitzats d'aquest artista asserenat pel segell viril i sensitiu de la joventut. Co és la sinceritat pictòrica d'aquest extàtic solitari de la paleta. Havem vist, en els ulls del seu esperit, en els paisatges del pintor d'Olot, una voluntat tota entusiasme i noblesa. Olivet ha estat bon pintor perquè sent l'art i el sent en un subconscient amic de les delectances sensuais de la Bellesa.

Amb tot i aquest lirisme vayredinià del jove pintor, aquest està molt lluny de la tècnica pictòrica del gran Mestre de l'Escola Olotina; podem assenyalar, sí, una afinitat anímica i sensitiva, però amb personalitat descriptiva oposada.

Si bé hi obirem en els olis de l'Olivet un mestratge conscient, meditat en les metamorfosis de la dignificació evolutiva, no contrastant, ens atrevim a dir que l'artista pinta més amb els ulls que amb els pinzells. La transparència del seu esperit es trasllueix purificada en les seves retines emotives davant del clixé de la realitat circumstancial.

Ens hem interessat, seguint d'aprop, les evolucions de l'amic i, francament, ens hem quedat admirats de la bella sentor que ara el dignifica. Podem gairebé assegurar—sense mostrar un elogi perenne d'amistat—que Olivet Legares és un dels capdavanters de la jove pintura paisatgista de Catalunya que més ennobleix al Paisatge Olotí. Subtileses corotnianes s'agermanen suaus amb l'estètica evolutiva d'aquest pintor madurat. Si algú s'ha expressat que la tècnica del nostre artista s'estilitza amb la descripció del malaguanyat Joaquim Vayreda, crec ho haurà dit amb ingenuïtat perdonable, puix que fins trobo natural de que els seus verds humits i lluminosos hom els compari amb els verds humits i lluminosos del Pare Vayreda, plasmats tan saviament pel malaguanyat pintor olotí.

Les lluminoses terres d'Olot les veieu en les teles d'Olivet interpretades amb la mateixa espiritualitat i entusiasme del nostre Degà; però els pinzells d'ambdós no tenen pas la mateixa inèrcia. Amb tot, jo crec que val més ésser un bon deixeble de Vayreda, que vol dir ésser un bon pintor, que no cobejar ésser *personal* amb les extravagàncies d'una *originalitat* massa exòtica. Més l'artista que ens ocupa és ben personal i excel·lent. Qui vulgui negar-li aquesta personalitat no sols mentiria, amb consciència de mentir, sinó que mostraria tenir ben poca generositat espiritual.

Olivet, però—volem ésser francs—és «molt bó» des dels dos anys darrers. Les teles d'ara fan vibrar el color; ara la llum, aquesta llum dels prats d'Olot, hi és tota esplendorosa i assolejada. Antany l'artista s'havia deixat envair pel lirisme de les hores grises del cap-el-tard o dels dies núvols, i, per això, els seus quadros eren, a voltes, més lírics que pintats. Amb aquest enllemosiment s'oblidà, ben prompte, d'aquests resplandents daurats

que enriqueixen, a les nostres muntanyes blaves i a els nostres prats mullats, de matisos incomparables, i que ara Olivet Legares descriu, no sols amb dolç lirisme, sinó que també amb belles games de color dignificat.

L'«atreuiment» del pintor en variar de «forma» ha estat tardà, si voleu, però el seu subconscient l'ha sabut copsar serenament, que vol dir trobant el camí del Geni...

(Caricatura original de l'articulista)

J. M. MIR MAS DE XEXÀS

L'Obra Geològica de Francesc Xavier Bolós ⁽¹⁾

FRANCESC Xavier Bolós, fill d'una família olotina de dilatada tradició científica, nasqué en 26 de Maig de 1773. Seguí la professió farmacèutica que exerciren dotze predecessors seus, fent els estudis al costat del docte Francesc Carbonell i Bravo, a Barcelona, qui des de llavors fou el seu amic dilecte. Fou rebut apotecari pel Protomedicat de Catalunya en 4 de Març de 1803. D'allavors endavant exercí la seva professió a Olot, alternant les tasques a ella anexas, amb els estudis de les Ciències Naturals. Fou botànic doctíssim, infadigable explorador de la comarca d'Olot i dels Pirineus catalans, arribant, en les seves expedicions, fins al macís del Llaurentí, dintre de França. Formà un magnífic herbari de divuit volums, que conté el primer recull metòdic de plantes de la comarca olotina, en número de 1004 espècies, i formà, amb la seva llista, un *Plantarum Olotensium Catalogus*, que restà inèdit. Les il·lustracions, degudes al seu pinzell, en el volum de les Orquidàcies, són molt interessants, i avaloren en gran manera el seu herbari. Adquirí notables coneixements en Química, Zoologia, Numismàtica, Història i Belles Arts.

No plangué l'esforç per obtenir una formació tan completa; és fama que donava al cos un descans curtíssim. Rodejat de una bona Biblioteca i de notables col·leccions, treballava fins a altes hores de la nit, i reprenia el treball abans de la claror del nou dia.

Tants coneixements no l'envaniren gens. Cal dir que l'envaniren massa poc, puix de no ésser els aliens estímuls res no hauria publicat. Tal vegada una moderada vanitat hauria promogut en el seu ànim un afany de donar a conèixer els seus estudis, que ens hauria fet arribar altres manifestacions escrites del seu saber.

* * *

Si respecte a la seva obra de naturalista general podem imaginar que, l'element que promogué la seva vocació, fou l'ambient familiar amb el record viu del seu besavi patern, el doctíssim botànic, corresponal de Linné, Joan de Miniart; en la part referent als seus estudis geològics fou, sens dubte, l'atzar que'l rodejà de un país de formació volcànica característica, inconeguda de tothom, qui li encengué l'afany de dur-los a terme.

El seu mestre de Geologia és de creure que fou el doctor Francesc Carbonell i Bravo. Però l'abat Pere Andreu Pourret, botànic eminent, corresponal i mestre seu en Botànica, també influí en la seva formació de geòleg. Tal es dedueix de la seva correspondència, que no parla sols de Botànica i de Zoologia, sinó que també li parla i l'incita a l'estudi de la *lithologia*, i li formula multitud de preguntes sobre els terrenys volcànics d'Olot. Es dedueix que Bolós li havia donat compte del descobriment de la regió volcànica olotina. La curiositat de Pourret en fou talment colpida, que hagué de visitar l'encontrada. Una de les cartes és una enquesta sobre la topografia i circumstàncies dels indrets visitats. El més interessant d'aquesta correspondència és que Pourret anuncia que té una obra escrita sobre la regió volcànica d'Olot. Veus-aquí els seus propis termes:

«Hasta ahora he recogido pocos minerales, pues no he observado más que las superficies de las tierras, de las montañas y las orillas del Río Minho, es a decir sus piedras rodeadas, para dedicarme después a la lithologia interior. Lo que me ocupa más en este momento son las aguas thermales que abundan acá y pienso unir los phenomenos que me presentan con lo que tengo expuesto en mi obra sobre los extinguidos volcanes de Olot, obra que pienso resuscitar luego que tenga bastante tiempo para ponerla en limpio y más conveniencias para imprimirla. (fragment de una carta datada a Orense el 8 de desembre de 1799, adreçada per l'abat Pourret a Francesc X. Bolós.)»

Aquesta obra ja composta, de que'ns parla Pourret, haurà sofert, segurament, la mateixa sort de tots el altres manuscrits del gran botànic, que s'han perdut.

Situat Bolós a Olot, damunt la comarca volcanisada, es donà compte del seu caràcter i origen, i es feu un deure estudiar-la, començant per fer-la conèixer als seus amics científics, remetent, a molts, mostres dels productes característics.

Les remeses de productes volcànics, de les que s'han conservat referències, són:

A l'abat Pourret, qui en 21 de febrer de 1796 li regracia l'envio de diverses laves, i en 6 de juny de 1796 li demana

(1) Del pròxim llibre en preparació: «La Expedició C-4 del XIV Congrés Geològic Internacional a la zona volcànica Olot-Girona».

una nova expedició de mostres. Una d'aquestes anava destinada a l'embaixador de Saxònia, Baró de Forrell, de la qual també Pourret en feu part a Cristí Herrgen, qui publicà en els Anals de Història Natural de Madrid, en data de 1799, una nota sobre la presència de l'olívi en unes laves procedents de la província de Girona.

A Mr. Draparnaud, professor d'Història Natural a l'Universitat de Montpeller, qui, en 18 brumari de l'any 11, envià a Bolós una llista amb la designació que ell donà a cada una de les 37 mostres que li foren enviades.

A D. Joan Ameller, catedràtic de Química i Farmàcia a Barcelona.

A Mr. Jelsé.

A Mr. Pages de Montpeller.

Hi ha encara una llista de 43 mostres sense indicar a qui anaven adreçades.

Segons consta en la segona edició de la seva obra, ja en 1796 va escriure l'original de la seva Memòria. Va guardar-la, però, ja sigui induït per la seva modèstia innata, ja sigui per el que, amb paraula forta, Carbonell anomena «riminal desconfiança», fins i tant que aquest seu amic visità a Olot, i després d'haver admirat la regió volcànica, va tirar en cara a Bolós la seva indolència per no haver donat a conèixer tan interessants fenòmens. Ferit llavors en el seu amor propi, va mostrar-li la memòria, que tenia escrita, que Carbonell, redactor químic de les Memòries d'Agricultura, va acceptar totseguit per a publicar-la en aquella revista.

Aquesta Memòria, que aparegué al públic en 1820, amb un pròleg de Francesc Carbonell, és una descripció acurada de la regió volcànica, de la vall d'Olor, amb moltes il·lustracions històriques i científiques per a deduir l'època dels volcans, mecanisme dels *bufadors*, possibilitat de reprendre's l'activitat volcànica, i també sobre l'aplicació dels productes volcànics, etc.

La seva aparició aixecà forta expectació en els centres científics d'Europa. Molts foren els geòlegs que, moguts per aquelles notícies, no sols es riviren a Bolós demanant noves informacions, sinó que visitaren el terreny volcànic, acompanyats pel propi Bolós.

La personalitat de més relleu, que va visitar a la contrada, fou Mr. Charles Lyell, secretari de la Societat Geològica de Londres, i mestre eminent en Geologia. En 17 de Juliol de 1830, el *Comde de España* escrivia a Bolós, recomanant-li a M. Cook i M. Lyell, per tal que els atengués en el que ells desitjaven veure. Bolós hagué de sofrir, del savi geòleg anglés, com una mena d'exàmen sobre el que havia escrit, puix ell volgué veure i comprovar pels seus propis ulls, les manifestacions volcàniques d'Olot. Comissionat pel Govern, també visità la comarca D. Angel M.ª Vallejo.

Es de creure que fou també un dels visitants de la regió d'Olot, el geòleg *amateur*, com ell mateix es diu, Mr. de Saint Maló, el qual escrigué una memòria encapçalada amb un índex de matèries amb les quals es podria completar la primera Memòria de Bolós. D'aquesta memòria de Saint Maló no'n sabem si fou publicada o si tan sols fou feta conèixer a Bolós. La única dada certa, que en tenim, és que, en la col·lecció de documents sobre Francesc X. Bolós que posem en el nostre poder, hi ha una còpia feta amb la lletra del propi Bolós, sense data ni indicació de cap mena. D'aquesta còpia fou feta la traducció, no massa exacta per cert, que amb la signatura J. C. fou feta publicar en el número VI de 1895 de la *Revista de Girona*, pel meu pare. El projecte de desenrotllament de la Memòria de Bolós, que proposa Mr. de Saint Maló, és singularment agut, informat de un criteri modern. I si en el text de l'escrit hi ha un excessiu enfarfec d'erudició, no deixa d'haver-hi, però, idees ben originals.

En 1811 Bolós publicà la segona edició de la seva memòria. El text de la primera és molt ampliat i esmenat. Tal vegada, aprofitant una idea de Saint Maló hi posa una carta topogràfica encara que molt sumària, sense les nivellacions que aquell demanava. Fàcils d'imaginar són les dificultats que en aquell temps toparia per fer una cosa més perfecta. En aquesta segona edició hi inclou els volcans de la regió de Hostoles, Llémana i Rocacorva, quedant així quasi completa la fesomia de la regió volcànica, almenys en ses manifestacions més importants.

Reuní Bolós una important col·lecció de productes volcànics, i d'altres objectes d'Història Natural, en un Museu interessantíssim. Llàstima que, per no haver presidit la seva confecció el criteri geogràfic, el seus exemplars, mancats de referències de lloc en sa major part, hagin perdut força el seu interès.

Aquesta fou l'obra de Bolós. Fou elegit membre de l'Acadèmia de Ciències de Barcelona, quina institució, després de la seva mort, posà el seu nom en lloc d'honor, dedicant-li una sessió necrològica, essent encarregat de la biografia don Agustí Jañez (1). Honorat per les institucions científiques, morí en 1844, després d'haver plantat en diverses rames de les Ciències Naturals les primeres fites per a l'exploració de la comarca olotina.

ANTONI DE BOLÓS

Barcelona, 20 Juny 1927

(1) Elogio histórico del Doctor D. Francisco Xavier Bolós Germà de Minuart. Per D. Agustín Jañez y Girona. Barcelona 1847.

A LA INTEL·LECTUALITAT I AL PÚBLIC CATALANS

DUES PARAULES

Com que «nobleza obliga», segons resa l'adagi castellà, els senyors Maisonneuve Germans no obliden que són fills de M. Joan Maisonneuve, el descobridor de l'edició «prínceps» en llengua castellana de la carta de Colom a Santangel i que aquest fet va preparar el camp per al sorgiment de la tesi de «Colom Català» i l'aclariment d'un gran problema històric. Fidels a aquest record, han volgut fer la presentació al públic de Catalunya d'aquest nou treball meu relatiu a la gènesi de la descoberta d'Amèrica i a la veritable pàtria del Gran Almirall de les Índies Occidentals.

Així se m'ofereix l'ocasió d'adreçar-me de nou a l'esmentat públic i, en fer-ho, vull de bell antuvi manifestar-li el meu agraïment per l'amable acolliment que va prestar al meu llibre anterior sobre aquesta mateixa matèria.

Aquest agraïment ha d'ésser molt especial per a l'Ateneu Barcelonés i per a tota la intel·lectualitat catalana, els quals, durant la meua curta estada en llur bella capital, en maig darrer, em dispensaren tota mena d'atencions i feren de mi un sortós testimoni dels nobles dons que tan altament ja va proclamar Cervantes a honor de la gran metròpoli catalana.

En allunyar-me d'ella, vaig dir aleshores que me'n duia el convenciment de què per aquest 12 d'octubre la llum projectada sobre «Colom català» seria tan clara, tan enlluernadora, que totes les resistències dreçades contra la veritat haurien estat abatudes, i que els catalans podrien, en la tal data i amb legítim orgull, dipositar una corona de llorer al peu del monument del més gran de llurs compatriotes.

No crec haver-me equivocat. Certament, el temps transcorregut, des de maig ençà, és molt curt perquè hom pogués dur a bona fina determinats treballs d'investigació; però ço que hom ha fet autoritza, ja, a bastament, a proclamar que la tesi de «Colom català» és avui la més sòlida de les que hom sosté a l'entorn de la nacionalitat de l'insigne navegant.

Aquesta tesi, vaig dir també en aquella avinentesa, flotava feia ja molt de temps en l'ambient català, i si no s'obria camí, era, més que per altra cosa, per timidesa i per modèstia. Així ho vaig poder comprovar a Catalunya mateix. En efecte: un historiador, tan distingit com el senyor F. Carreras i Candi, havia ja adoptat feia anys l'ortografia genuïnament catalana del nom Colom; havia emés dubtes sobre l'origen genovès del descobridor i havia reconegut el seu parentiu amb Casenove-Collon, recollint documents tan notables com el que jo insereixo en aquest llibre i que es refereix a l'atac de l'estol del comte de Prades per un «corsari Colom». D'altres autors, com mossèn Salvador Bové, s'havien preocupat seriosament de les relacions de Colom amb el lulisme, renovant els interessants estudis del P. Pascual. D'altres, en fi, feien recerques sobre la presència de Colom a Barcelona en 1492 i sobre el misteri i les tenebres amb què hom havia embolcallat aquest fet.

De fa més temps i tot, de fa quaranta anys, abans mateix de la commemoració del quart centenari de la descoberta, ja s'havia parlat a Barcelona d'un Colom català. Sens dubte, aquest Colom no era veritablement i radicalment català; però tal insinuació corresponia de totes maneres a una tradició inconscient conservada a Catalunya. Al·ludeixo les publicacions que, quan va sorgir la hipòtesi d'un Colom corsa, féu l'historiador català Víctor Balaguer. Aquest, des de 1888, en un fullet, «La cuna de Colón», va recollir aleshores l'argumentació de don Lluís Franco i López Baró de Mira, sobre l'afer, i reforçant-la amb nombrosos raonaments, va sostenir la inversemblança del Colombo genovès i va defensar el caràcter català que podia revestir un Colombo nat a Còrsega.

Es, doncs, una gran veritat que la tesi de «Colom català» surava temps ha en l'ambient de Catalunya de més temps encara que el que ens separa de Balaguer. Així, el senyor Ramon D. Perés, en una notable conferència que va llegir pel juny darrer a l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, va fer saber que cert cronista català del segle XVIII, Pere Serra i Postius, havia ja al·ludit l'origen català del descobridor, si bé creient que aquest era nat a Gènova. Això darrer era un tribut retut a la tirania del prejudici i al convencionalisme oficial. Car, en veritat, la teoria d'un possible Colom (i no Colombo) genovès, d'origen català, no és sinó un dels artificis i una de les estratagemes inventades a Itàlia per amargar una realitat que molts d'italians haurien de saber, però que no volien proclamar, ja que els Reis Catòlics i llurs agents feren des de 1493 al Gedovessat un present de tanta vàlua com el de la «genovització» de Colom. El «Colom» italià, patronímic català està ja en germen, efectivament, en la defensa de Baltasar Colombo durant el plet del «Mayorazgo» del segle XVI, i hom el troba després en els «Anals de Gènova», de Casoni, publicats en 1703, i on llur autor fa lliscar el nom de Colom al costat del de Colombo. Casoni, de qui hom sap que estigué ben documentat, italià com era, va jugar a l'equivoc amb aquests dos noms, el mateix que féu amb el Dominico genovès, imaginari pare del descobridor. Prescindint, però, del tribut inacceptable de Serra i Postius al prejudici genovista, cal veure en les paraules de l'esmentat cronista, revelades pel senyor Perés, la supervivència d'una confusa tradició catalana ofegada per la llegenda genovesa.

No és, doncs, estrany, que, en un ambient on no eren encara completament exhaurits els ecos de la veritat, les temptatives per el ressorgiment d'aquesta hagin assolit en un temps breu una consolidació i un èxit innegables. Els mateixos treballs i aportacions dels senyors Carreras i Candi i R. D. Perés, ja esmentats, els dels senyors Valls i Taberner, Ferran Soldevila, Maspons i Anglasesell, Carreras i Valls, G. de Raparaz i altres, alguns dels quals esmento en les pàgines que segueixen molt suscintament, constitueixen, ja a hores d'ara, una prova suficient de la

MARIAN LLAVANERA

Malaguanyat pintor català, que la Mort se ens l'ha endut en el període de la seva madura personalitat.

REVISTA D'OLOR ret just homenatge en memòria de l'Obra del notable artista traspasat, publicant gràfics d'alguns dels seus fruits.

SANT PERE

PAISATGE

PAISATGE

OLIS DE M. LLAVANERA

plena veritat de la tesi catalana. Un fet nou hi ha que, qualsevol que sigui la interpretació que hom hi doni—àdhuc aquesta interpretació no sigui la meua, ço és, que hi hagué engany per part del rei Ferran—«ja domina tots els estudis colombians»; aquest fet és el de «la comprovació de què la minuta original de les Capitulacions de la descoberta» es troba registrada, des dels mateixos dies de la seva redacció, no en el registre oficial castellà, sinó junt amb un altre valuós document: el «Passaport» donat a l'ensems a Colom per a la seva gran expedició.

A aquest gran fet se n'hi afegeixen dos més en els mateixos documents: la constatació de què Colom «havia descobert abans» d'altres terres occidentals atlàntiques i la declaració de la noblesa del gran mariner abans de rebre en 1493 el seu nou escut d'armes. «Xpotoval de Colón» hom llegeix en les capitulacions «nobilem virum Cristoforum Columbum» en el «Passaport». Aquests tres fets plegats tanquen, doncs, tota l'aclaparadora veritat de la tesi catalana i destrueixen, demés, per a sempre, la llegenda genovesa: «Colom va creure negociar» —o així li ho feren creure—amb la corona catalano-aragonesa, no pas solament amb Castella; Colom havia estat a Groenlàndia» (recordaré en aquest parèntesi que l'esmentat analista també ho va reconèixer així: «i en fi, Colom fou noble per ell mateix, va pertànyer a una nissaga noble; per tant, de cap de les maneres no fou el fill del Dominico Colombo genovès»).

Pesi a tots els prejudicis i a totes les malèvols resistències, aquests tres fets basten i sobren per a confirmar el que des de el maig darrer no vaig dubtar de predir: que en el present mes d'octubre la pàtria netament catalana de Colom resplendiria amb llum convincent i prepararia la renovació total de la història de la descoberta i de la gènesi d'aquesta «Pàtria netament catalana», dic, car si hom pot suposar que Colom, català de soca i arrel, podia tenir parents en terres espanyoles veïnes del seu breçol català, hom ha de rebutjar plenament tot imaginari parentiu italià amb Còlombos, genovesos o no.

Cal, ara, que la intel·lectualitat catalana, prescindint de temences i de vacil·lacions contraproduents i d'una excessiva modèstia, que a la llarga podria ésser interpretada com oblit o menyspreu d'un passat gloriós o com escassa confiança en les pròpies forces, cal, dic, que la intel·lectualitat catalana mení aquella veritat al triomf. Els pobles de Sud-Amèrica han d'esperar aquest triomf amb ansietat, car el dit triomf conté una gran i moralitzadora lliçó per aquelles joves democràcies.

Només l'esmentada intel·lectualitat pot assolir tan gran èxit; car aquesta no és pas tasca d'un home sol o isolat, ni d'un petit grup d'investigadors. Per la meua part, mentre els intel·lectuals catalans i tot el poble duen al bell monument de Colom, de Barcelona, la corona de llorer que el descobridor espera fa segles de mans catalanes, jo hi deixo, en homenatge d'admiraçió i de gratitud, aquesta modesta sempreviva, arrencada de les llunyanes terres sud-americanes.

LLUIS ULLOA

París, octubre de 1927.

A N Y N O U

*Nit de Cap d'any, Tremolen els estels
de fred i de neguit i d'enyorança.
L'any vell panteixa amb sofriments cruels
i amb la més greu recança
el tomb de mitja nit sent que s'atansa.*

*D'un cloqué antic bronzint sonorament
van davallant les dotze campanades:
són fredes com la nit, són el lament
del pes de les auyades;
són dotze martellades
al cor agonitzant de l'any morent.*

*L'any vell ara ha finat
mentre l'any nou naixia.
Salut nou benvingut, que et sia grat
de fer-nos Companyia
i de servàns el cor esperançat
posant-hi un xic de joia cada dia.*

R. BLASI I RABASSA

POETES DE DÁCIA

TRADUCCIONS DIRECTES DEL ROMANÈS

PER

JOSEP M. DE GARGANTA

A. SIHLEANU

LA FELICITAT

*Inquieta com l'onada,
com ella és inconstant;
grata com un ensomni,
dura sols un instant.*

*Es com cadent estrella
de passatger fulgor,
que llueix i s'abisma
de nou, en la foscor.*

*Es com llampec que, ràpid,
dóna un moment de llum;
és com flor que marcint-se
deixa un suau perfum.*

MATILDE PONI

LA MORT

*La mort? Jo no la temo...
Ben fàcil és morir,
per qui la terra deixa
sense dols ni sospirs.*

*Molt més temo la vida...
Ah!, trist és viure aixís,
fent via per la terra
sens amor i soliu.*

MIHAIL EMINESCU

SI TOCA ELS VIDRES...

*Si toca els vidres el pollanc
de tremolós ramatge,
que tu t'acostes diu el branc,
amb el seu mut llenguatge.*

*Si al llac l'estel de viu fulgor
s'espilla i l'enllumena,
és per calmar el meu dolor,
tornant la ment serena.*

*Si entre les bromes que se'n van
surt la lluna esblaimada,
és perquè vagi recordant
a tota hora l'amada.*

ANÒNIM

LA MOSCA

*Quan el parell tornava
de la llaurada al mas,
sobre'l jou que l'unia
una mosca es posà.*

*Dant-li la benvinguda,
el bou va preguntar:
—«Hola! cara germana,
diguem d'on vens, si et plau».*

*—«Que d'on vinc me preguntes?
—la mosca contestà
amb aire d'indignada—
Per ventura no saps
que venim de les terres,
que acabem de llaurar?»*

*També molts vanitosos
diuen:—«Hem treballat»,
sens haver fet més feina
que la mosca en el camp.*

OR D'AUTOMNE

EPITALAMI

(A Ramon Gererc, espiritual
escultor i amic).

*Mig-dia riu i canta. Petites nuvolades
esguarden tafaneres per sobre el Pirineu.
Les serres que ens circunden, del rostre són morades:
de bronze i plata antiga del pit fins baix al peu.*

*Al bosc, verdums i merles lloen la portentosa
beutat de l'hora, i unes orelles, tendrament,
els seus fillets amoi xen, magnífica, joiosa
florida de nadales. Octubre mor rient.*

*Sota un ambient de glòria l'antic casal s'arbora.
A Vera els galls pregonen llur goig enorgullits;
somiquen ran la cleda dos redellets; la nora
hi va i per consolar-los els dona a llepà els dits.*

*En el recer de l'horta, fa mitja la padrina;
voreta d'ella juguen, eixorivits, els nins:
no cal pas que ens el diga, bé prou se li endevina,
el pler incomparable que gronxa en el seu dins.*

*Es la relleta amable, dels rics l'amiga vera,
li plau d'ells rebre moires, llur pló el cor li commou;
li plau besar llurs galtes de poma i de cirera!
Li plau l'olor del lliri i el fulgurar del rou!*

*Enllà de la soleia, l'hereu sembra; figura
meravellosa, rica d'un aire d'antigor.
Miren-se'l: es mou sempre ritmicament, s'atura
un poc a cada passa, llavors un desmai d'or*

*la seva destra branda, desmai de llum rossenca
que en caure riu i dringa com lleu ruixat d'abril.
Oh la lleror sagrada! La terra amorosenca
acull en ses entranyes l'oferiment gentil.*

*La vall s'ha emplenat d'ombres; del si de la tenebra
s'alça una boira flonja que sembla de cotó.
L'oreig re de l'ubaga portant frescors de gebra.
Prò, entorn del mas, encara la joia hi vibra en flor.*

*Als cims i al pla no hi minva la bella esplendidesa,
la pau hi senyoreja solemne, triomfant.
Verdums i merles juguen pel cel blau de turquesa.
Tendroi el sol escampa fulgències de brillant.*

PERE VERDAGUER, PREV.

*Vagaves pel desert d'aquesta vida
amb l'or d'un ideal
i duies en els llavis sempre humida
la bresca celestial
de la pregària, i l'escolta l'Altíssim
mateix que el patriarca fidelíssim.*

*Esculpies el marbre sàviament:
homes, infants i dones belles
vivien com per art d'encantament,*

*però et torbaren tost, les meravelles
d'una nova Raquel,
imatge viva que t'ofrena el Cel.*

*O beat! l'acompanyes a la grada
de l'ara augusta i queda clos
amb la lliçó sagrada
el pacte de l'amor. I ve el repós
d'una era ben dolça i florida:
carn de ta carn i vida de ta vida.*

*Al teu redol com la palmera
que ja cimbreja el fruit madur;
al teu redol la dona austera.*

*I la joia que lluu
la taula, si és voltada
de plors i de somriures de mainada.*

*I et bufin vents de Déu
i res no manqui, amic, al teu devora
i ans no t'arribi l'hora
tu i l'esposa, amb la neu
d'hiverns de pau, malgrat tots els perills,
pogueu comptar els fills dels vostres fills.*

JOSEP CARNER I GARRIGA

NIT DE REIS

LA neu cau continuament; el gelat vent, amb les seves bufades, escampa la neu a mercé del seu caprici, penetrant per les escletxes de la esvinçada finestra, únic lloc per on de dia entra la llum en la miserable golfa, el qual únic parament es compon d'una vella taula, tres ronyoses cadires de valca, i allà en un recó, com buscant abric en les despallades i humides parets, una màrfega o quelcom que això fou, ja que en l'actualitat la palla que la roba conté acusa la seva presència pels molts forats amb que l'us ha senyalat el seu pas.

Són les set de la tarda, les tenebres han estés ja el seu pudorós mantell, amagant tanta misèria. Si fòssim atents percebiríem tan sols un tètric silenci, interromput de tant en tant per una tos seca i cavernosa, que el seu fúnebre só sembla augmentar la temperatura gelada de la miserable habitació, després una respiració fatigosa, sofocada, que poc a poc torna a normalitzar-se, algun dèbil gemec i després res.... altra vegada el silenci trist.... un silenci que es sent distint del que regna en una habitació deshabitada, un silenci impossible de descriure, però que és presagi d'alguna mala cosa.

Qui hi ha, doncs, allà dins? Quin és l'ésser humà que el fatal destí ha submargit en tan desesperant misèria? Una infeliç dona, sinó vella, envellida per privacions i penalitats, que, apeguda sobre la pobre màrfega, és víctima de terrible enfermetat, i una hermosa nena, la seva filleta, amb la qual comparteix el dur rosegó que amb tímidesa recapta la seva mà infantina a les portes del veïnat.

La malalta té al seu costat a la seva filleta i amb les seves esmortuïdes mans acaricia els rossos cabells de l'angelet i, a pesar de la fosquetat que regna a l'entorn seu, obre molt els seus enfonsats ulls com volent dominar les ombres que l'envolten i contemplar el rostre de la seva estimada filla que està dormint amb la tranquil·litat de la innocència.

Pobre dona! Quina confusió d'idees remou el seu magí? Amb l'exaltació de la febre, passa amb gran facilitat d'un pensament a l'altre, però en el seu deliri domina sempre la mateixa idea:—no, no puc morir perquè si morís què seria de la desventurada criatura, abandonada en mig del món turbulent?—Bentost es recorda d'altres èpoques felices en què, sens ésser rica, vivia desembarrassadament del treball del seu marit a qui tant estimava; quina felicitat si Déu permetés que tornessin aquells dies!... Després es representa la mort d'aquell ésser volgut; l'enfermetat fou llarga i dolorosa, amb ella marxaren els seus estalvis i vingueren els primers deutes... sembla que ho està veient; oh, si, se'n recorda tant.... quina terrible nit la que precedí a la mort del seu espós, encara ressona en les seves oïdes la seva fatigosa respiració!... Aquest record li provoca una temor horrible que envaïx la seva ànima. Però, no, ella no pot morir-se, ella respira d'altra manera; està mala, molt mala, però Déu no permetrà tal desgràcia.... no per ella, sinó per aquell troç de les seves entranyes, per aquella filla que és la seva única il·lusió i la sola causa de la seva estimació a la vida; i torna a obrir els seus ulls i les seves trèmules mans volen acariciar el seu capet ros.

De prompte sent sobre el seu pit un pes horrible, sembla que una mà invisible l'oprimeix privant-li el respir; sembla que l'aire li manqui i, incorporant-se, és víctima d'un terrible accés de tos.

La nena es desperta i espantada, al sentir el penós gemegar de la seva mare, li tira al coll els seus bracets i vol, a força de besades, privar-la de tan sofriment.

—Ja ha passat, vida meva, no és res, un xic de tos; però ja estic tranquil·la... ho veus? Ja estic bé. Dorm, amor meu, dorm.

—Mare, si sabessiu; he vist passar els Reis que amb els seus criats i soldats formaven una cavalcada molt bonica. No haveu sentit la musica?

—Pobre filla!—pensà la infeliç mare—Somnis d'innocència que en certes ocasions valdria més que no existissin.

—Sentiu, mare? No em contesteu?... Digueu, digueu, no l'haveu sentit? Que bé que tocaven!

—Si, filla meva, si; però dorm, dorm.

—Dormiré, però abans digueu-me: no és cert que demà, quan sigui de dia, trobaré a la finestra el present dels Reis?

—Infeliç! Els Reis no pugen a les golfes!

—Vós m'enganyeu; els nens del principal, que ahir els vaig trobar jugant en el terrat, me varen dir que, si jo ho demanava als Reis, també em portarien joguets, i vós em dieu que no... és que no ho sabeu?

Dues llàgrimes s'escaparen per les seques galtes de la malalta, i altre accés de tos, més fort que l'anterior, tallà el diàleg. Després, tot fou quietud, sols es sentia un respirar rogallós, que bé podia ésser precursor d'un desenllaç funest.

Són les set del matí; a través dels vidres, velats per la gelor, comença a veure's la claretat del nou dia.

La nena es desperta i, incorporant-se, besa el front de la seva mare, a la que s'apressa a tapar amb els draps que li serveixen d'abric, dient:

—Teniu fred, mare?

ESCOLA OLOTINA

PRIMAVERA

IDILI

(Odis de J. Olivet Legares)

Però no obté contestació. Llavors corre a la finestra, que obre impacient amb les seves trèmules manetes, i, amb exclamació de joia, agafa una nina de cartró de gran tamany.

—Ho veieu, mare, ho veieu com els Reis m'han deixat juguines.

Més aquesta vegada tampoc li contesta, i la nena, asseguda junt a la seva mare, espera que es desperti per a fer-li part de la seva infantil alegria.

* * *

Dos discrets cops donats a la porta, anuncien l'arribada de la senyora del principal que, com cada matí, va a auxiliar a la pobra malalta.

La nena, amb gran lleugeresa, corre a la porta i, mostrant-li la nina, diu:

—Miri que hermosa, els Reis me l'han donat.

—Si, maca, si. I la teva mare com està?

—Dorm, senyora, dorm; miri-se-la.

La senyora s'acosta a la malalta, es senya, i agafant de prompte a la nena a n'els seus braços, i fent-li un petó, se l'emporta amb ella, dient-li:

—Pobra criatura! Quantes vegades te'n recordaràs d'aquesta nit de Reis!

PERE AUBERT

OPINIONS D'ALTRI SOBRE JOAN SACS

JOAN Sacs, aquest home «superior», tan savi que mai s'equivoca ni es pot equivocar i sempre diu les coses amb una «claredat enlluernadora», s'ha vist sovint «injustament» censurat i discutit pels seus llegidors, els quals, la major part, no tenen prou cultura per a poder-se posar al nivell de comprendre'l i admirar-lo, tal com se'n fa mereixedor. Nosaltres ens cou de debó aquesta continuada contrarietat d'aquest crític il·lustre i documentat, tan «noucentista» que fins ens sembla més «dosmilista» (no sabem de cert si dels que sobreviuran a l'any 2000) en diran així; suposem, però, que Joan Sacs ho sap abastament) de tant que sap seguir, amb els ulls de la «serenitat», la veritable corrent de la civilització. La seva sòlida cultura, sens dubte, que li ve d'Orient, o sinó perquè n'estaria ell tan prenat? Així és que ens creiem que és tot un «oriental» que viu a espatlles d'Occident.

Recollim ací aquests dos comentaris caçats al vol:

Diu el company Ganiguer en «El Baix Empordà» de Palafrugell en una interessant editorial retolada «La Nostra Mediterrània»:

«Joan Sacs — el glosador del centralisme — en una «Pampelluga», que encara ens cou dolorosament — malgrat ésser un talent innegable — va massa sovint contra corrent i no és pas el seu esperit el que més s'adapta a les necessitats de la nostra terra. El seu anti-cristianisme pren sovint caires exòtics i per aixó, malgrat tota la profunditat del seu pensament, dubtem que la seva ploma prengui un sentit orientador, perquè en el fons, peca massa de comentar els contrastes, xocant arbitràriament amb les nostres realitats».

Diu Jorisal en les seves «Remarques» de «Lluita», periòdic de la Federació de Dependents de Catalunya:

«UN NOU BALLARI?—Joan Sacs ens ha revelat, no fa pas masses dies, que li plau trobar-se catalogat entre els escriptors de *varietés*. ¿No serà així, una confirmació del que vàrem oir dir, o sigui: que després de les actuacions dels ballarins Harry Wills, dibuixant, i de Pierre Clarel, que també dibuixa, debutaria com a ballari de *Rèvue* el dibuixant «Apa?»»

Es veu que ha arribat l'hora que a l'il·lustre Joan Sacs també li toca «ballar».

JOAN D'OLOT

LA IMPORTÀNCIA CULTURAL DEL TEATRE

Conferència per Antoni Dot Arxé

AQUEST títol sintetitza els diversos aspectes que tractà el nostre volgut company Antoni Dot Arxé en la conversa que, sota el mateix tema, desenvolupà el dia 13 del passat Novembre al «Centre Obrero» d'aquesta ciutat.

Antoni Dot dirigia verbalment la paraula al públic per primera vegada i això esdevenia un motiu d'expectació.

«Ha estat —començà— no diré a desgrat meu, però si amb certa temensa que he acceptat l'ofrena que em feia un bon amic d'adreçar-vos la paraula en la inauguració de la temporada teatral del Grup Dramàtic d'aquest Centre».

«A desgrat meu, —diu— no podia estar-ho, perquè tots, naturalment dintre els límits de modèstia, portem al dintre, no direm vanitat ni orgull, però si un altre sentiment que ens empeny vers les nostres exterioritzacions.»

I constata que, contra les circumstàncies i les trabes de la vida actual, competeixen l'estudi i la voluntat.

Acabada la seva, diem-ne «auto-presentació,» en Dot enfoca el seu estudi en la decadència del teatre, i ens diu: —«Serà potser que l'actual generació es deshumanitza, no però divinitzant-se, sinó empedreint-se». I fa a l'ensems una breu història de la formació primitiva del teatre, excusant la seva actual decadència en aquest paràgraf: —«La monotonia de la vida comporta ja una sèrie d'inquietuds que, insensiblement, exerceixen sobre l'esperit dels humans i arrenquen de la seva inconsciència aquestes paraules: —Perquè més inquietuds si tantes en porta la vida?»

Al seu entendre. «la paradoxa ha de jugar en escena un dels papers més importants; una massa sincera reflexió de la vida podria portar-nos al sentit de la indiferència...

... per a fixar, en un punt determinat, l'atenció del públic, li cal en tota obra un heroi; i aquest heroi deu accionar més retòricament que de ritme».

Dubta que la salvació del teatre hi fóra, si aquest

es decantava vers la plasmació objectiva de les coses, ja que creu seria una de les coses insubstancials tenir l'esperit sens aquest impetu que s'identifica a voltes, per la via del sentiment, amb el mateix protagonista.

I diu, parlant de l'aportació cultural, que la plasmació escènica de les lluites internes i externes contribueix poderosament a congriar una esfera repulsiva per a totes les falses materialitats que ens porta l'atzar de la vida, referint-se aquí a les materialitats que entorpeixen la marxa social.

«El gènere tràgic és el que més contribueix a humanitzar-nos» —diu— «el gest i la paraula tonifiquen l'esperit.»

Creu, contràriament a una de les regles moralistes actuals, que la tragèdia no contribueix pessimament en l'esperit i si que «vessen sobre nostre aquella essència d'humanitat que ens enfondeix les concavitats de la vista com per a fer-nos mirar interiorment»

«Espiritualitzant els nostres actes —diu— les nostres emocions esdevindran més humanes.»

Creu que els que posseeixen la deguda estabilitat moral els aferma més el seu judici sobre l'era actual.

I aquí, apartant-se per uns moments del motiu de la conversa, relata aquesta era de moltonisme d'indiferència, àdhuc en les coses pertanyents a l'amor propi d'un humà, i torna al cas manifestant la seva satisfacció de poder fer una excepció en les seves imprecacions i admira el «sacrifici que representa per aquestes donzelles que, sens cap guany material, s'ofereixen per a identificar-se per uns moments en l'esperit d'altre, que juguen amb el ridícol en el cas d'una incomprensió per part del públic—aquesta incomprensió on hi juga un pic d'enveja com si tals aficions denigressin,— estant al contrari, ja que denoten la possessió d'un art i l'art fa la cultura.»

I acaba demanant «procurem restar uns moments d'aquesta somnolència que ens atueix per a dedicar-los al conreu d'aquest esperit — ofegat quasi— que és l'essència més exquisida de l'Univers.»

INSTITUCIÓ PATXOT

Premis Musicals

EUSEBI PATXOT I LLAGUSTERA

VI CONCURS

ANY 1925

(TERCERA CONVOCATÒRIA)

N'Eusebi Patxot i Llagustera, pianista empordanès, natural de Sant Feliu de Guixols, morí en aquella ciutat el 12 de juny de 1893, a l'edat de 47 anys.

L'«Orfeó Català» de Barcelona, associant-se als desitjos d'En Rafel Patxot i Jubert, el qual amb aquests Premis musicals ha volgut honorar pietosament i escaienta la memòria del seu difunt pare, endreçà als compositors catalans el present

C A R T E L L

*Publicat en primera convocatòria
en la mateixa data de 1925*

Premi de 10.000 pessetes a la millor obra lírica per a l'escena (drama, comèdia, etc.), en tres o més actes, sobre text català, tot ell musicat, o sigui amb exclusió de parlat. En igualtat de mèrits musicals, serà preferida l'obra de majors qualitats escènico-literàries. Acompanyarà a cada partitura una reducció per a cant i piano i una còpia del llibret.

Els compositors que concorrin al present Concurs han d'ésser de terres de llengua catalana (Catalunya, Balears, València, Rosselló, etc.), o han de tenir, quan menys, *deu anys* de residència en alguna de les contrades on es parla la llengua nostra. L'«Orfeó Català» podrà exigir dels autors premiats la documentació necessària per a justificar aquesta condició.

Les composicions no hauran d'ésser escrites de mà dels mateixos autors, sinó de copista, procurant en elles la major claredat.

En publicar-se alguna de les composicions premiades, serà obligatori d'estampar en el lloc més escaient, que l'obra ha estat premiada en els *Concursos Eusebi Patxot i Llagustera*, dient així mateix precisar l'any corresponent.

En Rafel Patxot i Jubert es reserva el dret de publicar aquelles composicions premiades que bé li sembli, i retenir del producte de llur venda les despeses de publicació, deixant a benefici dels autors els rendiments successius.

L'«Orfeó Català» es reserva el dret de fer executar, sempre que vulgui, les composicions premiades, els manuscrits de les quals passaran a formar part del seu

Arxiu-Biblioteca i en cap cas no podran sortir-ne. Si l'autor d'alguna de les obres premiades en desitja còpia, l'«Orfeó Català» la farà treure, essent-ne la despesa a càrrec de l'autor.

La propietat de les obres premiades queda a favor de llurs autors.

Es potestatiu del Jurat el deixar d'adjudicar els premis, en tot o en part, per raó del magre valer de les obres presentades.

Les composicions, que hauran d'ésser rigurosament inèdites, s'enviaran a l'«Orfeó Català» (carrer Alt de Sant Pere, núm. 13) a nom de Joan Salvat, Secretari dels Concursos Eusebi Patxot i Llagustera, i cada una d'elles portarà un lema.

TERME D'ADMISSIÓ:

Fins per tot el dia 30 de juny de 1930

El veredict del Jurat es farà públic el dia 1.er de desembre de 1930.

Per a conèixer l'autor premiat, quan es publiqui el veredict del Jurat, aquest demanarà l'envio d'uns quants compassos de la composició premiada, acompanyats del nom i residència del guanyador del premi. L'autor premiat serà degudament convocat a recollir el premi en una data compresa dintre dels tres mesos següents a la publicació del veredict. Els compositors que, en circumstàncies normals i havent estat convocats per tres vegades, no es presentin a recollir els premis dintre els tres mesos assenyalats, s'entendrà que renuncien als drets llurs.

Les obres no premiades es retornaran a llurs autors durant els tres mesos següents a la publicació del veredict, mitjantçant la presentació del lema i els sis primers compassos. Les que no es retirin durant el dit terme, l'«Orfeó Català» es desentén del compromís de guardar-les.

Les obres seràn fallades pel Jurat que actuarà per al VIII Concurs dels Premis Musicals Concepció Rabell i Cibils.

Barcelona, 1.er de desembre de 1927.

JOAQUIM CABOT,
President de l'ORFEÓ CATALÀ

PASCUAL BOADA,
Secretari de l'ORFEÓ CATALÀ

Llibres i publicacions

LA TARDA OBERTA de *Jaume Agelet i Garriga*

Acabem de llegir la «Tarda Oberta», aquest llibre pulcrament editat a Windsor, que ens ofereix el poeta de fina sensibilitat, autor de «Domassos al sol», En Jaume Agelet i Garriga.

«La Tarda Oberta», recull de poemes, conté quatre divisions: les tres últimes millors, potser, que la primera; en aquesta, «Camins interiors», un excés de figures li donen un to complex, i els versos semblen incerts de concepció; no obstant l'obra és vertaderament lírica, l'ànima s'alça per sobre les coses i l'emociona al seu albir.

Cada moment esdevé al poeta un motiu líric.

Les idees són espontàneament modelades amb un artífici d'imatges.

Inquieta, vibrant, sonora, la paraula ens deixa un regust d'encís.

Una visió espiritual de les coses obre al poeta un món excelsament humà, i l'enyorança brolla, una mica inconscientment si volcu, dels seus cants a «La mar il·luminada».—ANTONI DOT ARXE.

LES TRES FILLES DEL REI.—*Fantasia en dos actes i un pròleg, en vers. Tomàs Ribas i Julià.*—*Biblioteca «Huro».* Mataró.

Hem rebut aquesta bella obreta que sap mantenir l'interès de la fantasia amb una dolcesa poètica encantadora. És purament per a representar en el teatre d'infants. L'autor, però, s'ha sabut mantenir correcte.

EL ALCOHOL Y EL TABACO.—*León Tolstói.* *Biblioteca Editorial de Generación Consciente.* València.

Les horroritzants conseqüències que, per al progrés i la felicitat humana, han portat al món els dos vicis més malvestadors i absurds que, per desgràcia hagi pogut concebre i adaptar l'extravagància dels homes, són estudiats en aquest llibre del gran pensador rus que sabé convertir, tal volta per única vegada en la seva vida, la seva ploma d'apòstol de la fraternitat universal en fuet fustigador.

Aquest llibre deuria recomanar-se a tothom, amb la satisfacció de què hauran d'agraïr la seva lectura quants el fullegin. És tant com col·laborar a dissipar les tenebres que pesen damunt la consciència dels homes.

Porta una magnífica portada a tres tintes, reproducció de la vida senzilla i natural del seu autor. Es ven al preu de 1 pesseta. Apartat IES. València. (Generación Consciente).

LA NOVA REVISTA.—*Núm. de Novembre.*

Ja fa un any que «La Nova Revista» ha superat els seus esforços. El número de Novembre manté l'interès dels seus llegidors pel seu excel·lent text i gravats. Sobressurten els «Butlletins del Temps» d'En López-Picó i l'article «Cristòfor de Domènech» d'En Roure i Torrent.

La confiança que ens mereix «La Nova Revista» la creiem veure constatada amb l'apreci de l'opinió intel·lectual catalana; la qual, no dubtem, sabrà apoiar l'obra de l'excel·lent amic i periodista En J. M. Junoy, que tants sacrificis ha mostrat, mantenint aquesta flama viva de la Intel·ligència de Catalunya.

PREMSA CATALANA

Són remarcables els darrers números de «Ciutat» de Manresa, «L'amic de les Arts» de Sitges, «Vida Lleidatana» i «Lleida», «Gazeta de Vilafranca», «L'Avi Muné» de Sant Feliu de Guíxols i «La Gralla» de Granollers.

«MONOGRAFIES MÈDIQUES»

«EL MÉTODO OBJECTIVO», pel Dr. Ramón Turró

El número 12 d'aquesta publicació, corresponent al mes de Juny, com aniversari de la mort del gran savi català, publica l'original català d'aquest fascicle del qual només se'n coneixia la traducció francesa.

El text porta, a més un retrat del mestre, unes dades tipogràfiques i un prefaci del professor Jaume Serra i Hunter, en el qual s'estudia la seva obra filosòfica. Aquest pròleg és una bella pàgina on s'analitzen les directives espirituals del Dr. Turró. Tota la seva psicologia basada en la biologia és estudiada en els orígens i lligams amb les idees filosòfiques, així com també la paradoxa de creure's un escolàstic quan pel seu temperament i pel seu pensar n'estava tan lluny.

El text de Turró és una petita obra mestra. Extracte d'una obra més voluminosa, que no arribà a escriure, condensa el pensament que l'autor ha exposat en altres treballs i n'és una síntesi.

Estudia la valor de l'introspecció com a mètode de coneixement psicològic i li nega la valor científica. Ell creu que en la fisiologia cal cercar l'explicació del fet psíquic i bandeja tota explicació metafísica, vingui d'on vingui. Una a una va analitzant les teories que cerquen la relació del fenomen psíquic amb el fenomen fisiològic (Ebbinghaus, Fechner, Ostwald, James) i en mostra al punt flac. Creu que cal establir una relació entre ambdós fenòmens, tan estreta com la que existeix entre els fenòmens físics o químics amb llur causa.

Tota l'obra del Dr. Turró troba un magnífic compliment en aquestes pàgines precises, sobries de dicció, denses de pensament.

En el Noticiari s'insereixen «El culte dels grans homes», de J. Aguadé Miró. Un estudi de Miquel A. Baltà «Les bacteriolisines específiques de Turró i els *fermens defensius* d'Abderhalden». I un estudi sobre «Les doctrines immunològiques d'En Turró», del Doctor August Pi i Sunyer.

EDICIONS CANIGÓ. *1er Volum.* NEGUTS de *Manuel Valldeperes.* Ha sortit el 1er, volumet d'aquestes edicions mòdiques, amb un recull de selectes poesies del nostre estimat col·laborador, el jove poeta Manuel Valldeperes, Director de la revista «Arts i Lletres». No ens entretindrem en elogiar la bella labor de l'amic, puix que bé prou que és coneguda la seva expressiva sentor pels lectors de la nostra revista; però si que direm quatre mots sobre aquestes «Edicions Canigó», suara aparegudes en el nostre mercat intel·lectual. El bon desig d'elles és donar al públic, que s'interessa pel nostre moviment literari, i en volumets de 15 i 25 cèntims, un recull d'obres de les millors signatures de la joventut intel·lectual de Catalunya, inclòint-hi poesia, novel·la i teatre. Nosaltres esperem que aquest lloable esforç editorial es veurà ben prompte coronat per l'èxit més falaguer. Qui no tindrà 15 i 25 cèntims per a llegir els neguts dels nostres joves literats?—J. M. M.

Cròniques d'Art

LES EXPOSICIONS

La Pinacoteca.

Obres de Joan Fuster.

Galeria Areñas.

Obres de l'il·lustre pintor Meifren.

Sala París

Gutierrez Larraya ens mostra una sèrie de paisatges executats tots ells amb una gran simplicitat i en un sentit decoratiu, obtenint grans fineses de colorit i conseguint excel·lents resultats i una marcada personalitat.

Torné Esquiús, a l'igual que en passades exposicions, no ha variat la seva tècnica molt mate de colorit.

Els «Amics de les Arts» de Tarrassa, concorren a la mateixa amb no escàs nombre d'obres. El conjunt és molt interessant i prometedor.

De Manuel Humbert són degudes unes pintures a l'oli i dibuixos aquarellats, tal volta aquests més personals.

Actualment ocupa tota la sala el pintor húngaro, Zsolt, el qual exposa fins a 70 obres reproduint diversos indrets i costums de les nostres platges, executats tots ells amb un impressionisme força migrat; tal volta en el seu país serà una notabilitat.

Galeria Laietanes

S. Matilla, ha reunit un conjunt de teles, de Cadaqués, Blanes i Camprodon, molt lluminoses i de pinzellada nerviosa i segura.

Les altres sales les ocupen el pintor valencià Gabriel Esteve i Angel Casanovas.

Actualment Martí Garcés exposa una sèrie d'elegants interiors interpretats amb la seva reconeguda mestria que posseeix dintre aquest gènere. Seguretat de dibuix i netedat de paleta. També exposa algun bodegó.

D'Agapito Casas Abarca, són deguts uns paisatges molt ben vistos, obtenint fineses de color.

D'Aureli Tolosa uns jardins una mica acromats.

Angel Oliveras paisatges toledans, molt frescos de color.

Galeria Dalmau

Ramon López Morelló ens mostra 8 tapissos inspirats en Sonatina de Ruben Dario, molt ben resolts i alguns dibuixos també executats vers un sentit decoratiu força simpàtic.

De Josefina Portusach de Mascareñas, bodegons i flors.

M. V. Q.

En honor d'Isidora Duncan

A París s'ha editat un àlbum en recordança d'Isidora Duncan, el qual reproduïx uns magnífics dibuixos de la clàssica dançarina traspassada, originals del nostre il·lustre escultor En Josep Clarà.

Francesc Gimeno és mort

Aquest humil pintor, tan ple de neguit i de vitalitat intel·ligent, ha mort acompanyat de la grandesa de la seva modèstia i espiritualitat, empenant de condol l'Art de la nostra terra.

D'ací i d'allà

IDEES

L'exposició del llibre català a Madrid, ha constituit un èxit insospitat. La seva transcendència i sonoritat han estat tan grans, que gairebé totes les demés qüestions actuals han quedat ressegades. Els nostres números de mostra tornaran segurament ben satisfets de l'estona de companyia a aquest exèrcit cultural de sis mil volums intrèpit, disciplinat, triomfant, que ha constituit una revelació per a tothom; fins i tot per a molts catalans. A base del fet hom ha demanat que es passegi l'exposició per les terres del Principat, que es completi amb aportacions inèdites, que es constitueixi un organisme pairal convertint l'exposició actual en exposició permanent, en condicions pròpies i local adequat, que s'incorporin cada any les noves produccions, etc. Nosaltres posats a demanar, demanaríem que es pensés en les comarques. A les comarques hi ha molta gent aquefada en la taleia del propi viure, a la qual els negocis, les indústries o les professions liberals, no els deixen lleure per a els esplais de l'esperit. Per aquesta gent avesada a les formes plàstiques que el món contemporani els ha imposat, potser una bella presentació del llibre:

la piràmide d'en Llopez-Llautàs, per cas, unes explicacions breus i una bona guia a cada comarca, serien una bona solució cultural i comercial.

Orfeó Popular Olotí.

Festa de Santa Cecília.

Com cada any en la mateixa diada, la nostra primera entitat musical ens ha ofert una festa íntima, amical diríem, però amb escaients perspectives d'un bell esclat esperançador. La festa d'enguany amb el concert capdal, la vetllada d'exàmens i l'homenatge Beethoven, ens dóna una idea de la seva bona orientació, solidesa i possibilitats, amb una direcció sensible a totes les nobles vibracions de l'esperit. Apreciem encara més la seva obra acomplida per damunt de totes les faècies i restriccions locals i les dificultats i adversitats d'uns moments contraris.

El Ferrer de Tall al Centre Catòlic.

Ens plau remarcar aquesta nova representació del nostre drama predilecte, posat en escena amb força seny i bona voluntat pel grup d'aficionats d'aquest Centre. A tots el nostre bon grat i encoratjament, que tot l'entu-

siasme, condicions i possibilitats interpretants són poc, tractant-se de l'obra del gran Pitarrà, que a través dels temps i evolucions ens porta al poble d'ara, l'alenada ennoblidora de la vella noblesa catalana, i de les antigues costums pairals de les nostres llars olotines.

DOS ANYS DE VIDA!

Ja fa dos anys que la REVISTA D'OLOT corre d'ací i d'allà de les terres catalanes i encara es manté corpulenta. Quan un periòdic o revista ha arribat, a costa de penes i sacrificis, als vint-i-quatre mesos de vida, ja pot ben dir-se que no li cal regatejar l'esforç dels seus redactors.

Hem rebut multitud de lletres d'amics i literats que ens han empès a prosseguir la nostra difícil tasca, donant-nos coratge i entusiasmes per a no defallir; i davant d'aquest imperatiu intel·ligent ens hem vist obligats a continuar la nostra labor periodística, com no, per un any més, tot esperant que tots els olotins voldran col·laborar—ja amb mèrits literaris i artístics, ja amb subscripció i anunci—en la nostra obra. Al començar l'any nou, valiosos elements vindran a fer-nos companyonia, valorant així el prestigi de la *vida nova*.

L'EXPOSICIÓ DEL LLIBRE CATALÀ A MADRID La REVISTA D'OLOT a l'Exposició.

Mercés a l'entusiasme de *La Gaceta Literaria* l'èxit de l'Exposició del Llibre Català a Madrid, ha estat un fet que, un cop més, ha omplert columnes dels diaris i ha fet vibrar l'opinió entorn dels comentaris i de les conferències que ha provocat.

La Premsa madrilenya, amb una sola excepció, ha dedicat a l'Exposició del Llibre Català sinceres paraules d'afecte i admiració que han estat reproduïdes i acollides favorablement per les nostres publicacions. Aquesta sola excepció—com no podia ésser menys—ha estat la de l'A. B. C. el diari de Don Torcuato. Avui ens suggereix el comentari la resposta de *La Gaceta Literaria* a l'exabrupte de l'A. B. C. Després de recollir i agrair el que han dit *El Sol*, *La Voz*, *El Debate*, *El Socialista*, *Heraldo de Madrid*, *La Libertad*, *La Nación*, *El Liberal*, *El Imparcial*, *Informaciones* i les revistes de *Prensa Gráfica*, diu:

«Y también para «A. B. C.», ¡que caramba! No esperábamos de él una línea y nos hemos encontrado hasta con una información gráfica.

Solo queremos responderle—en nombre de una extensa opinión—a su ataque editorial contra la edición catalana con unas sencillas palabras:

«En la lengua castellana, que hablan 80 millones de almas, un autor de primera categoría no tira más de sus libros que cualquiera de los autores catalanes corrientes.

Esos tres mil lectores del catalán los quisieran muchos buenos autores castellanos para sus libros.

Si Pedro Mata tira veinte mil (¿de veras?), Folch i Torres también. (De veras.)»

Heu's ací una resposta contundent. Es el mateix que ens ha dit diverses vegades Joan Estelrich, en comparar la producció catalana amb la de Dinamarca, per exemple,

on, malgrat haver-hi un nombre d'habitants inferior als de Catalunya, i un idioma de radi reduït, el nombre de llibres que es venen anualment està en una relació considerablement superior als de la nostra producció.

Es aquest, tanmateix, el senyal més eloqüent d'una efectivitat, la qual no es pot esborrar amb paraules gruixudes i desentonades.

La REVISTA D'OLOT també ha concorregut (solicitada) a l'Exposició, amb la seva col·lecció enquadernada.

Cicle de conferències al «Centre Obrer».—«Neguit i Muntanyes». Salvador Perarnau.

Aquesta societat ha inaugurat un cicle de conferències per aquest hivern. Després de la que donà el nostre company de redacció, N'Antoni Dot Arxé, en donà una altra sobre el tema «*Neguit i Muntanyes*», el poeta Salvador Perarnau. Llegí alguns punts conceptuant la necessitat del neguit per a rebel·lar-se amb dignitat, en els quals hi estem de comú acord. En el que no estem d'acord i ni podem estar-hi és quan diu: «a mi no m'interessa ni el Progrés ni la Ciència, sols m'interessa l'art». Precisament sense progrés ni ciència no pot interessar-nos l'art, que és un troç d'ambdós. La tècnica és la ciència, i el progrés és l'evolució. Amb tot, no és l'Art el qui ha de salvar als homes, si aquests no compten amb estudis sociològics, i amb l'apoi de les ciències naturals i matemàtiques, que són els més sòlids auxiliars de la vida humana, ben segur que mai ens humanitzarem, vivint tan sols de cara a la Lluna, per més bonica que sigui.

Creiem, però, que En Perarnau digué així en moments d'obcecació poètica, no mesurant la gran equivocació que cometia. Doncs, en alguns moments de la seva lectura ens feu posar equànims.

Al final fou aplaudit.

En Pujol, amb breus paraules, feu la presentació del conferenciant.

Felicitem a la Junta del Centre Obrer pel bon encert d'aquestes conferències.

De Re Fotogràfica

En el XXII Saló Internacional de Fotografia Artística de París, obtení un nou èxit el nostre car amic i col·laborador En Sebastià Maria.

També en el «III Saló Internacional de Saragossa» ha assolit un nou triomf, havent-li estat concedit un bell Diploma entre els contadíssims otorgats pel selecte Jurat internacional; i, en el «7.º Saló Nacional de Tardor» de la Casa KODAK, de Madrid, acaben d'ésser-li admeses quatre obres presentades. Tant la premsa hispànica com algunes revistes d'Art parisienses han fet vers elogis de les obres del senyor Maria, conceptuant-les de vertaderes «teles» del paisatge olotí. Són varis els premis i recompenses assolides per l'amic, i la seva obra fotogràfica diu molt en bé de la nostra ciutat, essent premiada la seva visió arreu dels Salons mundials. Rebi el nostre llorejat amic la nostra felicitació, que fem extensiva a l'«Art-Fotogràfic», que tan dignament presideix.

Imp. de P. Aubert.—Carrer Superior, 35 i Nou de S. Antoni, 7.—Olot

BANCA ARNÚS

SUCCESSORA D'EVARIST ARNÚS

FUNDADA EN 1846

CAPITAL: 10.000,000 DE PESSETES

CASA CENTRAL:

Plaça de Catalunya, 22

CASA MATRIU:

Passatge del Relotge, 3

SUCURSALS: BALAGUER, BERGA, CERVERA, FIGUERES,
GIRONA, IGUALADA, LLEYDA, MANRESA, OLOT,
PUIGCERDÀ, SOLSONA, TÀRREGA I VICH.

Sucursal d'Olot: Plassa Alfons XII i Ferrarons, 2

OPERACIONS QUE REALITZA:

Compra-venda i entrega a l'acte de tota classe de títols de contractació corrent

Descompte de cupons i títols amortitzats:

Exàmen de totes les amortitzacions de títols, quins cupons hagin estat pagats en nostres caixes, avisant als interessats cas de resultar algun amortitzat.

Canvi de títols, estampillatge; nacionalització i agregació de fulla de cupons

Subscripció a totes les emissions.

Comptes corrents de títols a la vista, abonant els cupons lliures de comissió.—Dipòsits de títols en custòdia

Cobrament, descompte i negociació de lletres i demés efectes comercials sobre Plaça, Península i Estrangers.

Cartes de crèdit i girs postals o telegràfics sobre la Península o estranger.

Comptes corrents a la vista en moneda nacional i estrangers amb interès i lliures de comissió.

Imposicions a plaç fix amb abono d'interessos segons els plaços.

Comptes d'estalvis amb interès.

Compra-venda de tota classe de monedes d'or, bitllets o xecs.

Prèstams amb garantia de títols

i totes aquelles especials que integren la Banca i Borsa.

La Banca Arnús disposa d'un servei especial d'estudis financers mitjansant el qual pot facilitar als seus clients informacions sobre tota mena de valors cotitzats a Borsa.—També publica trimestralment un Butlletí d'informació financiera que envia gratuïtament a les persones que el sollicitin. Emissions d'emprèstits per compte de corporacions oficials i societats industrials.

Magatzem de robes CASA NYERA

de

JOAN GUITART

Sempre les darreres novetats en tota classe de Gèneres per a Senyora

Especialitat en tota classe de GÈNERES NEGRES

Camises de percal i Popelín

Corbates última moda

Lligues i Tirants

Cinturons darrera novetat

Botonadures gran fantasia

Mocadors gran novetat

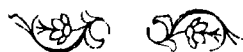
Mitges de cotó, fil i de seda

Gèneres de punt de totes classes

No comprin sense veure abans les Novetats
en tots els articles i preus.

Antiga CASA NYERA

Carrer d'Aigua

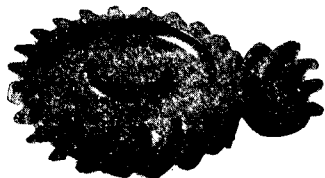
OLOT

FUSTERIA ARTÍSTICA

ENRIC FAJEDA

: : Es fan treballs amb : :

: : fusta de totes classes : :

Especialitat en models i
Ebenisteria

Carrer Clivillers, 13 — — OLOT

PIERA
SASTRE

Abundants i modernes col·leccions en tota
mena de Gèneres i gustos

-- Tall i confecció esmeradíssims --

----- Preus limitats -----

Garage i Taller de reparacions

Autos de lloguer de l'acreditada marca

O. M.

especialitats per a noces i bateigs

Venda de bicicletes i motocicletes

B. S. A. Matkless i Automoto

No confondre, demaneu sempre

MIQUEL BAUS

Carrer de l'Hospici, 9. Teléfon, 174

OLOT

Subscribiu-vos a

**LA
NOVA
REVISTA**

*gran publicació catalana
de literatura i d'art*

MODERN HOTEL SANT ESTEVE
d'Anna Bretcha
Sant Rafel, 10 **OLOT**

Montat amb confort
Calefacció central
Cambres de banys
Aigua corrent i timbres
elèctrics a totes les
::: habitacions :::
Dormitoris ben aire-
jats i llum de l'exterior
Cuina de primer ordre
Menjadors en la
:: planta baixa ::

COBERTS I PENSIO A PREUS MOLT LIMITATS

 Situat en el lloc més cèntric de la ciutat